

Nr 6

Utlåtande i anledning av väckt motion om rätt för make till folkpensionär att företaga resor å statens järnvägar till nedsatt pris.

I en inom andra kammaren väckt, till allmänna beredningsutskottet hänvisad motion, II: 60, har herrar *Carlsson* i Huskvarna och *Hamrin* hemställt, att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t anhåller att Kungl. Maj:t måtte bemyndiga järnvägsstyrelsen att medgiva rabattförmån för i motionen omnämnda "nyårsresor" även till make till folkpensionär, som själv inte uppbär folkpension och även saknar andra egna inkomster.

I motionen erinras om att järnvägsstyrelsen vid de senaste nyårshelgerna medgivit personer med ålderspension rätt att företa järnvägsresor med 50 % nedsättning av tur och retur-priset med viss begränsning i fråga om väglängden, då resan sträckt sig utanför SJ:s egna linjer. Denna prisnedsättning har varit av värde för folkpensionärerna, men somliga folkpensionärer har haft svårighet att utnyttja förmånen, eftersom nedsättningen begränsats till att gälla endast den av makarna, som har folkpension. Nedsättningen borde därför gälla båda makarna, även om den ena icke har folkpension, därest denna make saknar egna inkomster.

Utskottet har inhämtat yttrande över motionen från järnvägsstyrelsen och socialstyrelsen.

Järnvägsstyrelsen har intet att erinra mot att prisnedsättningen utsträcker i enlighet med motionärernas önskemål under förutsättning att järnvägarna erhåller full ersättning. Styrelsen torde dock komma att ompröva hittillsvarande rabattform mot bakgrunden av de förändringar, som en utbyggd folkpension och inrättande av allmän tjänstepension kommer att innebära.

Socialstyrelsen erinrar om att frågan om ökade rese-möjligheter för åldringar vid flera tillfällen behandlats i riksdagen och att styrelsen tidigare framhållit att det är ett samhällsintresse att undanröja eller minska ekonomiska hinder för olika former av rekreation. Den av järnvägstaxekommittén angivna principen, att kostnaden för järnvägsekonomiskt ej motiverade nedsättningar icke bör belasta statens järnvägar, har emellertid godtagits av föredragande departementschefen i prop. 1958 nr 77, vilken antogs av riksdagen. I vissa fall torde emellertid alltjämt ett företagsekonomiskt intresse föreligga att bereda nedsättningar i biljettpiserna under tider, då ledig transportkapacitet finnes. Denna lediga transportkapacitet bör i görligaste mån ställas till förfogande för rabattresor. Styrelsen uppe-

håller sig i övrigt vid möjligheten att utvidga prisnedsättningen till även andra årstider än för närvarande samt till folkpensionärer med invalidpension.

Utskottet

Såsom i motionen framhålles har folkpensionär med ålderspension under viss tid kring årsskiftena de senare åren ägt rätt till 50 procents rabatt vid resor med statens järnvägar med viss begränsning i fråga om väglängden, då resan sträckt sig utanför SJ:s egna linjer. Det synes utskottet rimligt att även maka till sådan folkpensionär som uppbär hustrutillägg får åtnjuta denna förmån. Utskottet har därför intet att erinra emot att järnvägsstyrelsen, därest det befinnes kommersiellt motiverat, utsträcker rätten till att gälla även ovan avsedda makar till folkpensionärer. Utskottet utgår ifrån att järnvägsstyrelsen kommer att pröva en dylik åtgärd efter samma grunder som vid införandet av prisnedsättning för folkpensionär med ålderspension.

Utskottet får alltså hemställa,

att motion II: 60 icke må föranleda någon riksdagens åtgärd.

Stockholm den 24 februari 1959

På allmänna beredningsutskottets vägnar:

NANCY ERIKSSON

Närvarande: se under utlåtande nr 5.